

## Sprawozdanie z serii webinarium ASCOLA Central Europe Chapter „Competition Law Enforcement and Covid-19: Developments in Central Europe”, czerwiec–lipiec 2020 roku

W czerwcu i lipcu 2020 r. Centrum Studiów Antymonopolowych i Regulacyjnych (CARS) gościło serię webinarium poświęconych wpływowi pandemii Covid-19 na stosowanie prawa konkurencji w Europie Środkowej. Webinarium zostały zorganizowane przez Macieja Bernatta, Petřę Pipkova oraz Laurę Zoboli w ramach działalności Central Europe Chapter stowarzyszenia naukowego ASCOLA (Academic Society for Competition Law).

W ramach webinarium dyskusji poddano ewolucję i perspektywy egzekwowania prawa konkurencji w Czechach, na Wegryzech, w Polsce i na Slowacji. Taki wymiar porównawczy pomogo nakreślić podobieństwa i rozbieżności w podejsciach przyjmowanych przez środkowoeuropejskie organy ochrony konkurencji oraz określić nadchodzące wyzwania w zakresie ochrony konkurencji w regionie po kryzysie gospodarczym związanym z Covid-19. Dyskusja sluzyla także odpowiedzi na pytanie, jak zmiany rynkowe wywolane przez Covid-19 wplyna na stosowanie prawa konkurencji.

Struktura seminarium zostala zaprojektowana następująco. Najpierw przedstawiciele organów ochrony konkurencji albo praktycy prawa konkurencji prezentowali doświadczenia organów antymonopolowych. Następnie naukowcy zajmujący się prawem konkurencji komentowali te doświadczenia i zastanawiali się przed jakimi wyzwaniami stanie prawo konkurencji w przyszlosci. Na końcu miala miejsce dyskusja.

Na seminarium dot. Republiki Czeskiej Kamil Nejezchleb (UOHS, czeski organ ochrony konkurencji) przedstawil działalnośc UOHS w czasie kryzysu, koncentrując się na wyzwaniach w jego funkcjonowaniu, priorytetach stosowania prawa konkurencji oraz możliwości dokonywania przez UOHS niewiazacej oceny czy horyzontalna wspólpraca pomiędzy przedsiębiorcami w okresie pandemii stanowi ograniczenie prawa konkurencji (*comfort letters*). Rozmówca odnotowal m.in. brak zainteresowania wsrod przedsiębiorców wydaniem przez UOHS *comfort letters*. Następnie Michal Petr (Palacky University, Olomouc) skoncentrowal się na zmianach rynkowych, które prawdopodobnie utrzymują się po kryzysie. Podkreslal także wyzwania stojące przed czeskim organem, w tym m.in. mala liczbę postępowań w zakresie nadużywania pozycji dominującej oraz brak postępowań dotyczących zozonych spraw antymonopolowych wymagających analizy skutkowej. Omowil również wyzwania związane z ograniczonymi możliwościami ustalania priorytetów przez UOHS. W odpowiedzi na pytanie rozmówcy zgodzili się, że źródłem wielu wyzwań są ograniczone zasoby czeskiego organu; podkreslili jednak, że ciezko jest oczekiwać poprawy w tym zakresie.

Drugie w kolejności webinarium dotyczylo Polski. Agata Zawlocka-Turno (Linklaters i CARS) krytycznie odniosla się do działalności polskiego organu antymonopolowego (UOKiK) w czasie pandemii. Podkreslala m.in., że UOKiK nie sformulowal wytycznych, które pomoglyby przedsiębiorcom w dokonaniu oceny czy ich działalnośc w okresie pandemii może być uznana za ograniczającą

konkurencję. Bartosz Targański (Szkoła Główna Handlowa) skupił się na zmianach w modelach dystrybucji wywołanych przez Covid-19, a w szczególności na potencjalnych wyzwaniach w ocenie porozumień wertykalnych. W jego ocenie Covid-19 nasilił tendencje związane z przenoszeniem się handlu do Internetu. W ramach dyskusji analizowano m.in. jaki wpływ na funkcjonowanie UOKiK może mieć jego upolitycznienie. W tym kontekście zwrócono uwagę na nowe uprawnienia UOKiK dotyczące kontroli inwestycji zagranicznych (FDI). Dyskutowano także czy w obecnym stanie prawnym można dokonać jednoznacznie negatywnej oceny tzw. karteli kryzysowych (*crisis cartels*).

Na kolejnym webinarium Michaela Nosa (słowacki organ ochrony konkurencji, PMU) przedstawiła doświadczenia słowackie, omawiając m.in. prace nad projektem w zakresie zmiany słowackiego prawa konkurencji w związku z kryzysem oraz wpływ, jaki kryzys miał na prace nad implementacją na Słowacji dyrektywy ECN+. Następnie głos zabrała Mária Patakyová (Comenius University Bratislava). Dostrzegła rozwój handlu elektronicznego oraz znaczenia algorytmów cenowych determinujących ceny towarów sprzedawanych w Internecie. Ondrej Blazo (Comenius University Bratislava) uzupełnił perspektywę akademicką, omawiając m.in. złożoność sytuacji politycznej na Słowacji (w tym m.in. korupcję wśród urzędników). Następnie skomentował wyzwania towarzyszące pomocy publicznej.

Ostatnim, będącym przedmiotem dyskusji, krajem w regionie były Węgry. Najpierw Judit Firniksz (Kancelaria Prawna Réti, Várszegi i Wspólnicy) dokonała przeglądu działalności węgierskiego organu ochrony konkurencji (GVH) w reakcji na pandemię. Przeanalizowała statystyki (29 decyzji) oraz działalność advocacy GVH. Dostrzegła m.in., że w praktyce GVH coraz większą rolę odgrywają sprawy z zakresu ochrony konsumentów, w tym w odniesieniu do rynków cyfrowych (decyzje ws. Booking.com oraz Facebooka z 2020 roku). Następnie Pal Szilagyi (Pazmany University) identyfikował nowe wyzwania w egzekwowaniu prawa konkurencji na Węgrzech. W odpowiedzi na pytania wyjaśniał, jak skonstruowany jest system kontroli koncentracji połączeń uznanych przez rząd za strategiczne. Omówił sprawę koncentracji na rynku mediowym na Węgrzech, która nie podlegała kontroli GVH (sprawa *KESMA*). Przedstawił także jak w praktyce funkcjonował w czasie pandemii wojskowy nadzór nad funkcjonowaniem wybranych, stu czterdziestu przedsiębiorstw. W czasie dyskusji omawiano m.in. rolę patriotyzmu gospodarczego na Węgrzech.

Seria webinarium okazała się sukcesem frekwencyjnym (ok. 80 uczestników z różnych krajów). Pozwoliła ona także na dookreślenie tematów webinarium i seminariów ASCOLA Central Europe Chapter w przyszłości.

Prezentacje serii webinarium oraz nagrania wystąpień prelegentów są dostępne poprzez profil LinkedIn, <https://www.linkedin.com/company/ascola-central-europe-chapter>

#### **dr hab. Maciej Bernatt**

Wydział Zarządzania UW

[mbernatt@wz.uw.edu.pl](mailto:mbernatt@wz.uw.edu.pl)

<https://orcid.org/000-0001-6765-9115>

#### **Laura Zoboli**

Wydział Zarządzania UW

[lzoboli@wz.uw.edu.pl](mailto:lzoboli@wz.uw.edu.pl)

<https://orcid.org/0000-0001-5410-1489>